

Vraag nr. 74
van 17 januari 2003
van mevrouw SONJA BECQ

Thuiszorgvoorzieningen – Invulling

Tijdens de begrotingsbesprekingen ontvingen wij een overzicht van de aanvragen en erkenningen inzake diensten voor kortverblijf, dagverzorgingscentra, lokale dienstencentra, diensten voor oppas-hulp, ...

Hierin valt het vaak lage invullingscijfer op, vaak regionaal gebonden, evenals het hoge aantal erkenningen met opschorting.

1. Hoe worden de lage invulling van de diverse vormen van thuiszorgdiensten en de soms grote regionale verschillen verklaard ? Zo valt op dat Vlaams-Brabant erg laag scoort in vergelijking met verschillende andere provincies : lokale dienstencentra 14 % versus gemiddeld 23 % ; dagverzorgingscentra 16 % versus gemiddeld 37 % ; centra voor kortverblijf 8 % versus gemiddeld 16 % ; oppashulp 60 % versus 75 %.

2. Diverse erkenningen werden verleend "met opschorting".

Wat is de reden hiervan ? Gaat het terzake enkel om budgettaire overwegingen ?

3. Kunnen alle thuiszorgdiensten die nu met opschorting zijn erkend, in 2003 écht erkend worden op grond van de goedgekeurde begrotingsmiddelen voor 2003 ?

Wanneer worden zij hiervan verwittigd en kunnen zij over de bijbehorende middelen beschikken ?

4. In de nieuwe regeling voor lokale dienstencentra is bepaald dat private initiatieven moeten worden goedgekeurd door de lokale overheid.

- a) Zijn er gemeenten waar tegelijk een aanvraag voor een dienstencentrum hangende is én van het OCMW of de gemeente én van een private initiatiefnemer ?

Om welke gemeenten en welke initiatiefnemers gaat het ?

Op grond van welke criteria wordt de ene dan wel de andere erkend ?

- b) Zijn er private dienstencentra waarvoor de goedkeuring vanuit de lokale overheid geweigerd werd ? Om welke reden gebeurde dit ?

- c) Wat gebeurt er indien de lokale overheid plannen heeft om een eigen dienstencentrum op te richten ?

Hoe wordt terzake belangenvermenging vermeden ?

Is er in een arbitrage of beroepsmogelijkheid voorzien ?

Antwoord

1. Het is inderdaad zo dat de programmatie van een aantal thuiszorgvoorzieningen momenteel zeer beperkt is ingevuld. Daarnaast kan men inderdaad eveneens vaststellen dat er wel reeds verschillende erkenningen met opschorting werden verleend.

De verklaring voor deze tendens is voor elke soort voorziening anders, maar kan hoofdzakelijk teruggebracht worden tot de volgende punten.

- De recente regelgeving : het decreet op de thuiszorg werd pas in 1999 geïmplementeerd.
- De noodzakelijke infrastructuur voor de voorzieningen : de specifieke investeringsnormen van sommige thuiszorgvoorzieningen (centra voor kortverblijf, dagverzorgingscentra en de lokale dienstencentra) zorgen ervoor dat deze voorzieningen niet onmiddellijk uitgebraat (erkend) kunnen worden.

De betrokken initiatiefnemers maken dan gebruik van de mogelijkheid de erkenningsprocedure tijdelijk op te schorten (de zogenaamde erkenning met opschorting) tot het gebouw gerealiseerd is en in gebruik kan worden genomen.

Vaak worden deze investeringen gesubsidieerd (VIPA) en kaderen zij in een zorgstrategisch plan van de initiatiefnemer.

- De financiële haalbaarheid : het thuiszorgdecreet vraagt dat de lokale dienstencentra, met het oog op het versterken van het sociaal netwerk, aan de lokale bewoners activi-

teiten van algemeen informatieve, recreatieve en vormende aard aanbieden, kortom een waaier van activiteiten en dienstverleningen terwijl het initiële subsidiebedrag voor deze voorzieningenvoldoende was om dit te realiseren.

Systematisch heb ik dan in mijn begroting een verhoging van de subsidie-enveloppe voor deze dienstencentra vastgelegd. Zo werd de subsidie-enveloppe in 2001 en 2002 verhoogd en heb ik vanaf 2003 in een verhoging voorzien tot 24.790 euro per lokaal dienstencentrum gelegen in het Vlaamse gewest en 29.747 euro voor de Brusselse dienstencentra.

Bedoeling is bestaande centra een impuls te geven om volwaardig uit te groeien, doch ook en vooral om nieuwe initiatiefnemers aan te trekken.

Ook de dagverzorgingscentra hebben het steeds zeer moeilijk gehad om financieel te overleven. Dankzij de aanvulling van de Vlaamse werkingssubsidies met de Riziv financiering van de B- en C-forfaits is sinds 2001 de economische haalbaarheid van deze voorzieningen verhoogd en zien ook wij een stijging van de erkenningsaanvragen (meestal aanvragen erkenning met opschorting).

Het is inderdaad zo dat de provincie Vlaams-Brabant de laagste invulling van de programmatie thuiszorg kent. Deze tendens stel ik eveneens vast in andere welzijnssectoren. Ook het programmacijfer van de rusthuizen, de serviceflats en de gezinszorg blijft in de provincie Vlaams-Brabant zeer beperkt ingevuld.

2. Verschillende initiatiefnemers hebben inderdaad ondertussen reeds gebruikgemaakt van de opschorting van de erkenningsaanvraag. Het betreft hier erkenningsaanvragen die voldoen aan de programmatie, doch waarvoor het gebouw van het lokaal of regionaal dienstencentrum, het dagverzorgingscentrum of het centrum voor kortverblijf nog dient opgericht, verbouwd of ingericht te worden. De opschorting vangt aan op de datum van verzending van de kennisgeving en is maximaal vijf jaar geldig. De opschortingstermijn kan slechts uitzonderlijk verlengd worden met een termijn van drie jaar.

Rekening houdende met de geldigheidsduur van de opschorting kan bijgevolg verondersteld worden dat initiatiefnemers waaraan een erken-

ning met opschorting werd verleend, de erkenning van de betrokken thuiszorgvoorziening binnen een termijn van vijf jaar zullen aanvragen.

3. Daar de opschorting van de erkenning uitsluitend gevraagd wordt voor initiatieven waarvoor nog infrastructuurwerken dienen uitgevoerd te worden, is de kans zo goed als onbestaande dat al deze initiatiefnemers in 2003 een erkenning en een subsidiëring zullen aanvragen.

Zoals hierboven vermeld, kan verondersteld worden dat initiatiefnemers, waaraan een erkenning met opschorting werd verleend, binnen een termijn van vijf jaar de erkenning van de betrokken thuiszorgvoorziening zullen (kunnen) aanvragen. Men kan dan ook veronderstellen dat ongeveer 115 van de verleende erkenningen met opschorting omgezet zullen (kunnen) worden in erkenningen en dat hiervoor subsidieaanvragen zullen ingediend worden.

Binnen de begroting 2003 heb ik voldoende middelen uitgetrokken om de subsidiëring van ongeveer 115 van de verleende erkenningen met opschorting te subsidiëren.

4. Tot vandaag deed deze situatie zich slechts twee keer voor.

- a) Naast het OCMW Willebroek diende ook de VZW Onafhankelijke Thuiszorg Verenigingen, Overwinningstraat 133 – 135 te Willebroek, een erkenningsaanvraag voor een lokaal dienstencentrum in. Het tweede dossier betreft de aanvraag van de VZW Sint-Vincentius de gemeente Erpe-Mere. Deze dossiers zijn momenteel in onderzoek bij de administratie.

- b) De administratie heeft een negatief advies ontvangen in twee dossiers. Het OCMW en het college van burgemeester en schepenen van Willebroek heeft een negatief advies afgeleverd t.a.v. de aanvraag van de VZW OTV.

Dit advies werd omstandig gemotiveerd. Als belangrijke reden voor de weigering werd de lokalisatie ingeroepen, omdat de inplanting van de VZW OTV op 500 meter van het goedgekeurd lokaal dienstencentrum van het OCMW wordt gepland.

De administratie heeft ook een negatief advies ontvangen van het OCMW van Erpe-Mere. In dit advies wordt expliciet ver-

wezen naar de beslissing van het Overlegcomité, waarbij zowel college als OCMW-raad een negatief advies afleveren wegens advies OCMW Erpe-Mere.

"Beide besturen ervan uitgaan dat de oprichting tot de specifieke taken van het OCMW behoort en dat het als openbaar bestuur het best geplaatst is om de realisatie te coördineren. Het is inderdaad zo dat het initiatief slechts zal opgestart worden indien er voldoende samenwerking met verschillende andere partners aanwezig is. Wij doen dan ook een oproep aan instellingen, diensten en verenigingen die te maken hebben met thuiszorg actief te willen meewerken om samen deze nieuwe dienstverlening uit te bouwen. Een verantwoordelijke van ons bestuur zal eerlang hieromtrent contact met u opnemen."

- c) In het kader van de opmaak van een lokaal sociaal beleidsplan zal het lokaal bestuur in overleg met alle betrokken plaatselijke actoren afspreken welke nieuwe initiatieven dienen genomen te worden en welke organisatie het best geplaatst is om dit te doen.

De regelgeving betreffende de thuiszorg voorziet momenteel in geen beroepsmogelijkheid in geval van ongunstig advies.